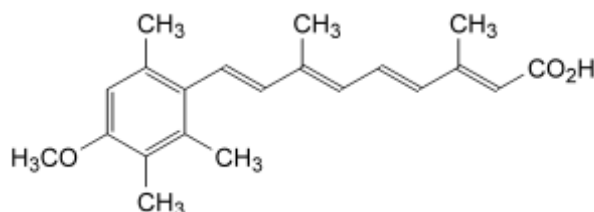

ACITRETINUM

Acitretin

C₂₁H₂₆O₃
[55079-83-9]

M_r 326,4

DEFINÍCIÓ

(all-*E*)-9-(4-Metoxi-2,3,6-trimetilfenil)-3,7-dimetilnona-2,4,6,8-tetraénsav.

Tartalom: 98,0–102,0% (száritott anyagra).

SAJÁTSÁGOK

Küllem: sárga vagy zöldessárga, kristályos por.

Oldékonyság: vízben gyakorlatilag nem oldódik; tetrahydrofuranban mérsékelten oldódik; acetonban és etanolban (96%) kevésbé oldódik; ciklohexánban alig oldódik.

Az anyag – különösen oldatban – levegőre, hőre és fényre érzékeny.

Polimorfiaira hajlamos.

A műveleteket a lehető leggyorsabban, bomlást előidéző fénytől védve végezzük; frissen készített oldatokat használunk.

AZONOSÍTÁS

Első azonosítás: B.

Második azonosítás: A, C.

A. Ultraibolya és látható abszorpciós spektrofotometria (2.2.25).

Vizsgálati oldat: 15,0 mg anyagot 10 ml *R* tetrahydrofuranban oldunk, majd az oldatot *R* tetrahydrofuranmal késedelem nélkül 100,0 ml-re hígítjuk. A kapott oldat 2,5 ml-ét *R* tetrahydrofuranmal 100,0 ml-re hígítjuk.

Hullámhossztartomány: 300–400 nm

Abszorpciós maximum: 358 nm-nél.

Fajlagos abszorpciós koefficiens (A_{1cm}^{1%}) az abszorpciós maximumon: 1350–1475.

B. Infravörös abszorpciós spektrofotometria (2.2.24).

Mintakészítés: pasztilla.

Összehasonlítás: CRS acitretinnel.

Amennyiben a spektrumok eltérést mutatnak, a mintát és az összehasonlító anyagot külön-külön R 2-propanolban – visszafolyóhűtő alkalmazásával – melegítéssel oldjuk, szűrjük, a szüredéket szárazra párologtatjuk, és a maradékokból új spektrumokat veszünk fel.

C. A „Tartalmi meghatározás” pontban kapott kromatogramokat értékeljük.

Értékelés: a b) vizsgálati oldat kromatogramján megjelenő főcsúcs – retenciós idejét tekintve – egyezze meg az a) összehasonlító oldat kromatogramján megjelenő főcsúccsal.

VIZSGÁLATOK

Rokon vegyületek. Folyadékkromatográfia (2.2.29).

A mintaadagoló hőmérsékletét 4 °C-on tartjuk.

Vizsgálati oldat (a). 25,0 mg vizsgálandó anyagot 5 ml R tetrahidrofuránban oldunk, majd az oldatot késedelem nélkül R etanollal 100,0 ml-re hígítjuk.

Vizsgálati oldat (b). Az a) vizsgálati oldat 10,0 ml-ét R etanollal 25,0 ml-re hígítjuk.

Összehasonlító oldat (a). 25,0 mg CRS acitretint 5 ml R tetrahidrofuránban oldunk, majd az oldatot R etanollal késedelem nélkül 100,0 ml-re hígítjuk. A kapott oldat 10,0 ml-ét R etanollal 25,0 ml-re hígítjuk.

Összehasonlító oldat (b). 1,0 mg CRS tretinoint R etanollal 20,0 ml-re oldunk. A kapott oldat 5,0 ml-éhez 2,5 ml a) összehasonlító oldatot elegyítünk, majd R etanollal 100,0 ml-re hígítjuk.

Összehasonlító oldat (c). Az a) összehasonlító oldat 2,5 ml-ét R etanollal 50,0 ml-re hígítjuk. A kapott oldat 3,0 ml-ét R etanollal 20,0 ml-re hígítjuk.

Oszlop:

- *méretei:* $l = 0,25$ m, $\varnothing = 4$ mm;
- *állófázis:* 20% széntartalmú, 200 m²/g fajlagos felületű, 15 nm pórusméretű, mikroszemcsés R kromatográfias célra szánt oktadecilszililezett szilikagél (5 µm);
- *hőmérséklet:* 25 °C.

Mozgófázis 0,3% V/V R tömény ecetsav, 8 térfogatrész R víz és 92 térfogatrész R etanol elegyében.

Áramlási sebesség: 0,6 ml/perc,

Detektálás: spektrofotométerrel, 360 nm-en.

Injektálás: 10–10 µl a) vizsgálati oldat, valamint b) és c) összehasonlító oldat.

Kromatografálási idő: az acitretin retenciós idejének 2,5-szerese.

Retenciós idők: A-szennyező kb. 4,8 perc; tretinoin kb. 5,2 perc; acitretin kb. 6,2 perc; B-szennyező kb. 10,2 perc.

Rendszeralkalmasság: b) összehasonlító oldat:

- *csúcsfelbontás:* legalább 2,0, az acitretin és a tretinoin között.

Követelmények:

- *A és B szennyező:* csúcsterületük egyenként nem lehet nagyobb, mint a c) összehasonlító oldat kromatogramján az acitretinnek megfelelő csúcs területe (0,3%);

- *szennyezők összesen*: csúcsterületük összege nem lehet nagyobb, mint a *b)* összehasonlító oldat kromatogramján az acitretinnek megfelelő csúcs területe (1,0%);
- *elhanyagolási határ*: a *c)* összehasonlító oldat kromatogramján megjelenő főcsúcs területének tizedrésze.

Palládium: legfeljebb 10 ppm Pd.

Atomabszorpciós spektrometria (2.2.23, I. módszer).

Vizsgálati oldat. 2,0 g vizsgálandó anyagot kvarctégelybe mérünk, majd 3 ml *R magnézium-nitrát-oldatot* adunk hozzá. A tégelyt izzítókemencében 40 °C/perc sebességgel 350 °C-ra hevítjük és tartalmát elhamvasztjuk. Ezután az anyagot kb. 450 °C-on 8 órán keresztül, majd 550±50 °C-on további egy órán át izzítjuk. A maradékot enyhe melegítés közben 0,75 ml *R tömény sósav* és 0,25 ml *R tömény salétromsav* elegyében oldjuk. Lehűlés után az oldatot *R vízzel* mérőlombikba mossuk, majd *R vízzel* 50,0 ml-re hígítjuk.

Összehasonlító oldat. 0,163 g *R nehéz magnézium-oxidot* 0,5 ml *R tömény salétromsav*, 1,5 ml *R tömény sósav* és 50 ml *R víz* elegyében oldunk, majd az oldathoz 2,0 ml *R palládium-mértékoldatot* (20 ppm Pd) adunk és *R vízzel* 100,0 ml-re hígítjuk.

Fényforrás: palládium vájtkatód lámpa.

Hullámhossz: 247,6 nm.

Atomizáló egység: levegő–acetilén láng.

Nehézfémek (2.4.8/C): legfeljebb 20 ppm.

Az anyag 2,0 g-ját vizsgáljuk. Az összehasonlító oldatot 2 ml *R ólom-mértékoldattal* (10 ppm Pb) készítjük.

Szárítási veszteség (2.2.32): legfeljebb 0,5%. 1,000 g anyagot csökkentett nyomáson, 4 órán keresztül, 100 °C-on szárítunk.

Szulfáthamu (2.4.14): legfeljebb 0,1%. 1,0 g anyagot vizsgálunk.

TARTALMI MEGHATÁROZÁS

A vizsgálatot fénytől védve végezzük, barna színű (sötétített) mérőlombikokat használunk, és az oldatokat közvetlenül a felhasználás előtt készítjük.

Folyadékromatográfia (2.2.29), a „Rokon vegyületek” pontban leírtak szerint, a következő módosításokkal.

Injektálás: *b)* vizsgálati oldat és *a)* összehasonlító oldat.

Rendszeralkalmasság:

- *ismételhetőség*: az *a)* összehasonlító oldat hatszori injektálásával kapott relatív szórás legfeljebb 1,0% lehet. Szükség esetén módosítjuk az integrálás paramétereit.

A százalékos C₂₁H₂₆O₃-tartalmat a *CRS acitretin* feltüntetett tartalma alapján számoljuk ki.

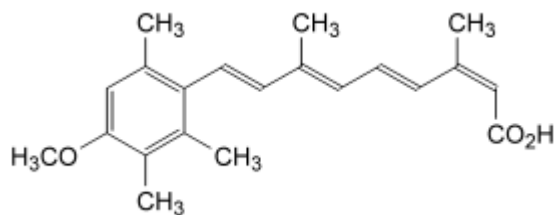
ELTARTÁS

Légmentesen záró tartályban, fénytől védve, 2 és 8 °C között.

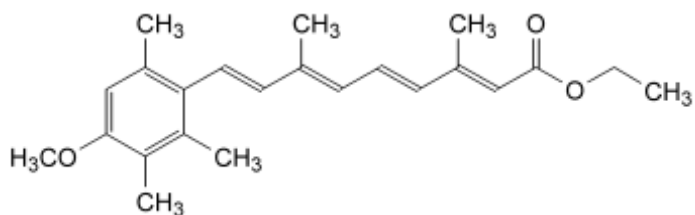
A felnyitott tartály tartalmát ajánlott a lehető legrövidebb időn belül felhasználni, és a fel nem használt részt inert gáz atmoszférában tárolni.

SZENNYEZŐK

Egyedi határértékhez kötött (specifikált) szennyezők: A, B.

A. (2Z,4E,6E,8E)-9-(4-metoxi-2,3,6-trimetilfenil)-3,7-dimetilnona-2,4,6,8-tetraénsav,

B. etil-[(all-E)-9-(4-metoxi-2,3,6-trimetilfenil)-3,7-dimetilnona-2,4,6,8-tetraenoát.